

IBN RUŠD U KUPAĆEM KOSTIMU

Miris je sećanje drveta.

Koju adresu tražim?

Kojim putem da krenem kad sam bez molitvi?!!

Možda ću pronaći svoju dušu kako beži u iskošenost rukopisa
i tamnu boju mastila!

Konji stoje s dve strane doline.

Dolina je zemlja ranjena, a meni ruke pune suza.

U šumi ću videti samo repove vukova

kako prolaze na svetlosti meseca.

Moja postelja su tužne pesme i zgrušana krv ubijenih
aromom votke što je prokrijumčarena.

Odsutnost je kiša, mašta pokrivač, pobijeni so, zemlja plače, zemlja se smeje.

Zaključavam knjigu, sušim pero i pružam se na krevet.

Lagano, lagano zatvaram oči i daje drvo plodove svoje.

Po drumovima naoružani spavaju otvorenih očiju.

Bedemi kuća čute.

Kako je velika tvoja tuga, čoveče,

jedro ti bačeno na pesak i

na ramenima tvojim ne stoje više ptice.

Nemam dokaza!

Sudije kasno odlaze na počinak.

Obešeni na drvetu

umro kao mučenik

umro kao bezbožnik.

Nemaš dokaza!

Slova otkrivaju i prikrivaju, vreme je promućurno, spretno,
nebeska tela su zemljani krčazi koje je sunce ožeglo,
a duše šarena odeća što se njiše na kanapu s vešom.

Tajna je uvek iza nekog zida daska pluta i ne zna da pluta.

Uzdizanje glasova u molitvama je nit lana na vetru
dizanje strasti iz pospanosti je nit lana na vetru
razotkrivanje žalosti je nit lana na vetru
zaboravljanje je nit lana na vetru
miris ruže u noći je nit lana na vetru
žamor je nit lana na vetru.

Imena mrtvih su u zori mrtvih.
Nema sna, provešćemo noć sakupljajući kore govora:
Nebo stoji na rukama molitvenika.

Paunov rep je zastava sladostrašća.
Ispružene u senci zemljanog zida tihuju.
Stabljike trske žute i suve.
Na leđima puža stiže obećanje.
Uže koje ostavih za sobom
visi s nebesa kao mrtav kameleon.

U planine odlaze pesme noći.
Manji beše no što treba čamac na obali.
Moram ovu romansu daleko da odbacim.
Nisam prešao reku i nisam shvatio misteriju šume.

I drvo se žalosti,
Žute mu listovi prema suncu:
Je li to koren vremena što se vraća svome početku?
Ne, ne, ne, nego glas pevača u svojoj seti.

JUKIO MIŠIMA

Jukio Mišima je knez svoga tela
Kad je obukao samo ovratnik i ružu
Pričao nam je kakva će biti smrt njegova

Nemoćnim naklonom glave
Oborenih ramena
Čulnom povijenošću levog bedra
Između njega i stepenica beše nag čovek podignutog uda

„Zadrhtale su mu ruke“
Reče jedan od učenika koji ga je video kako se ubija

Sklopčanog
Na zemlji
U bolovima
Videći pred sobom creva
Uplašenog od smrtnog sečiva

MUZIKA POSLEPODNEVA

Podbočivši glavu Debisijevim delima za gudače
pade mi na um da se zanimam za preistorijsku poeziju
Katul bi bio najbolji primer
Rim i njegove krčme kupališta kao obala rakije i mazanje uljem masline
Mladići ispod providnih svilenih čaršava robinje robovi iz Afrike
i velike vođe prolivaju krv na frontovima

Nađoh Kalimaha kako osedlava svoga konja pa mi reče kroz smeh:
Jesi li došao da tražiš natpis na nadgrobnom spomeniku
Ili čestitku ili kakvu mudrost aktuelnu?!
Rekoh mu grobovi su sad bez nadgrobnih spomenika
I čestitke više ne razmenjujemo
A mudrac je onaj što nebu usta zašiva...
Prekinu me govoreći:
Usijano leto se ne može podneti

*

Ovako Majls Dejvis kroti tišinu:
Uz tresak je pogura s vrha lestvice,
Za njom dokotrlja ptičje pesme
I čeka do kraja melodije

Žena zna svoj put do bola muzičara
Stane na njegov prag odbaci svoj umor odeću i srebrni prsten
I pre nego što uđe izbroji svoje poljupce

*

Pertle Mocartovih cipela u uglu sobe
Bela košulja sa velikom kragnom
Zrela breskva na kuhinjskom stolu

Njiska konja na ulici
Dobovanje kišnih kapi čini se daljim no što treba

Stavila mi svoj povijeni prst na usta
Peta simfonija najbolje što je Betoven komponovao

KAMENA KLOPKA

Peščane su dine kćeri južnog vetra
Mala je kuća paukova na lađi spasenja

Dolina je vešta kao onaj što se uz palmu uspinje
Plesač pita ljude za svoj ukradeni ritam
Ali lonci beduina su škrti i još su im topla ognjišta

Bez otrovnih strela
Bez borbenih pokliča
Izlazi junak na megdan
On sam je i ubijeni i ubica

Pridite bliže o, žedne deve
Ovo je na bunaru vaš đerdan i ludi smeh demona

Tajna je u ustima klopke
Raj u njenom velikom koritu
Pruži ruke i usni na priči stranca
Deve su ušle u kamenu klopku

VODA ZA MAČKE U PROLAZU

Moja kuća je izgrađena u podnožju padine
u kuhinju sam stavio flašu s vodom
kameni ognjište jabuke i čaj iz Šri Lanke
a u spavaću sobu jedan krevet od hrastovog drveta
crvene zavese iz Damaska i jastuke iz Indije
ali do ovog časa nisam našao šta da stavim na terasu
osim jedne posude s vodom za mačke u prolazu.

OPIS PEĆINSKOG CRTEŽA

Puške im na ramenima
Kape im velike bele sa kojih vise zrna čistog ahata
Pred njima do pijačnog trga ide svirač dvocevnog naja
Gradski namesnik s palicom vlasti stoji pod lozom sam

Nazvao sam te potpaljivačem vatre
A tebe sam nazvao rizničarem suza
A tebe mesilicom testa noći
A tebe pastiricom mora i dolina

Nemojte se svađati
Za svakog od vas imam
Jedno ime i jedan crtež
Na levom ramenu

Ne nađosmo ništa na čemu bismo ostavili traga
do kamen

Moram da uložim više napora
da pročitam ovaj čudan natpis
Pre zalaska sunca
Pre nego što mi očvrsnu ledni mišići
Lovac izvrcé ribe u vodi
Lovac je ponosan na svoju dugu kosu
Lovac dolazi trčeći s brežina Bakara Samina

Crtež ruke prstiju ispruženih
Na nekoj građevini koja bi mogla biti kafana ili igra Mejsir
Oni razapeti na stubovima
Zarobljenici prošlog rata orlušine kruže nad njima
Nejasne reči

Iskusan plesač skida svoj plašt
Samo u noći punog meseca
I posle sna devojčica
O, šumske devojke i pirgavi orlovski dečaci
Pohitajte meni
Ja sam vaš most do radosti
Nejasne reči
Prekid
Kraj natpisa

PESMA DEČAKA KOJI PRODAJE KOKA-KOLU

Je l' ono stabljika lista il' mu je drška što se njiše desno-levo?!
Ima li neka ivica da se srce odmori na njoj?!

Dečaku što prodaje koka-kolu pleća umorio teret table s ledom
Vodena soba na dlanu, samo to!

Nije mana u žici violine, suze su ugušile melodiju!
Hej, ti! Pričekaj me malo.

Oduvek sam znao da je miris smokve iz raja
Vidiš da je bliže malo, moja zemlja?

Koliko pesama da se približim vratima doma?!
Kako je samo sumorna zavesa na prozoru zimi!

Voda je poslednje utvrđenje skoči i ne boj se
Nećeš naći na vrhu drveta to za čim tragaš

Da bar nije otišao oblak
Da je pričekao tren ili dva!

PRIZNANJA

Ja sam onaj koji odvodi drvo smokve do potočare zadovoljstva
Koji svakoj večeri daje njenu setu iz crnog vina i nahavanda

Ja sam onaj koji smatra da su ruže ustanka ukradene iz kraljevskog vrta
Onaj koji vuče noć svojih predaka užetom svezanim oko svoga vrata

Ja sam onaj što vidi kako je presušila zemlja i svenula kao urma koju je potrgala svetina
Koji upisuje brojeve sanduka i njihovih vlasnika u svesku koja se pravi u Kini

Ja sam onaj koji pretura što ne mora ne trenuvši sve do zore
Koji čita svoje stihove u praznoj sali s rukom iznad glave

Ja sam onaj kog pritiska čežnja za jednim drvetom u selu dalekome
Onaj što se klata u vazduhu jer je otvorio prozorče u vr' tmine

Ja sam onaj što radi kao sinegdoha u svojim rukama vidi strah meteorita
Koji šuruje s doušnicima i svodnicima u krčmi noću

Ja sam onaj čija je jedna noga u danu a druga u mrkloj noći
Koji ukrade vočku u javnom parku i prdne glasno na glavnom drumu

ISPOSNIŠTVO STRANCA

Jedna kap u ustima ptice
Dovoljna je snovima ribe dovoljna je slutnjama gore

U ovoj zemlji više je stopala od očiju
U ovoj zemlji stabla se više od drveća povijaju

Smiluj mi se večeri smiluj mi se pesmo duše moje
Povuci se malo zemljo ustukni malo tugo

Šta vidiš ti emigrantu dok sediš u autobusu?
Zeleno granje, reku što teče i čamac koji znam i koji zna mene

Kako ćeš znati koji su začini pravi?
Nije to matematička dilema! Poznaću ih kad ih vidim

U melodiji uvek tvoje srce ritam odvuče daleko
Došlo je vreme da sakupim rasutu jeku duha

I šta onda?! Evo se ispunila tvoja šaka zrakom
A tvoji koraci zvone glasno, i šta onda?!

TOVARNA MAZGA

Iz džepa trave izlazi komarac
I žmureći zaranja u srce jezera

Takvo je jezero uvek
Lepo dočeka oblak s njegovom tamnom kapom

Od ptice ostade samo
Krilo da pliva u moru

Ponekad ne znaš je l' ono što vidiš
Kuća na moru ili kuća u pustinji duše

Pri umoru oslonim se na zid svoje duše
Da ovo je maslinka a ovo more ništa drugo

Kako mi ga je žao jahač se izgubi i
Ostavi konja bačenog u svirepoj divljini

Tuga kaplje s grada
Kao što znoj kaplje s tovarne mazge

*(S arapskog prevela **Tatjana Botić**)*